

ekstra Besværligheder, hvis Bevisførelsen skal gaa om igen, Parterne faar større Ulejlighed, og Vidnerne skal møde paa ny. Jeg har med Hensyn til Vidneudsagn den samme Opfattelse, som jeg gjorde mig til Talsmand for i Fjor, nemlig, at et Vidneudsagn ikke vinder i Værdi ved at gentages, men at det bør afgives umiddelbart for den Domstol, der skal træffe Afgørelsen. Jeg beklager den Ordning, der her er foreslaaet, og vil advare mod, at man vedtager den. Der anføres i øvrigt som Begrundelse for denne Ændring, at Underdommerne har for lidt at bestille, men den Begrundelse synes jeg ikke, Folketinget kan tage for gode Varer. Det kan vel være saaledes, at Underdommerne kan udføre mere Arbejde, end der nu paahviler dem, men om det vil være rigtigt at skaffe dem mere Arbejde ved at pille i den Grad ved den gældende Ordning, som her er foreslaaet, maa jeg stille mig meget tvivlende overfor. Jeg saa hellere, at man gik den Vej, jeg tillod mig at antyde forleden: at paalægge Underrettsdommerne en Del af det Arbejde, der nu udføres af Fuldmægtige. Jeg tror, det vilde være en heldigere Ordning.

Jeg er heller ikke ganske tilfreds med, at den nuværende højtærede Justitsminister er gaaet en noget anden Vej end den, der blev foreslaaet i det tidligere foreliggende Forslag med Hensyn til Begrænsning af Afhøring ved Dommere. Der er her, synes jeg, Tale om, hvorvidt man endnu skal bevare noget af det gamle Inquisitionsprincip. Jeg tror, vi grundigst og snarest muligt bør komme bort fra det. Vi bør i videst muligt Omfang komme til, at Afhøringen sker ved Parterne, at Anklageprincippet virkelig kommer til sin fulde Ret. Der er efter min Opfattelse noget uheldigt i, at Dommeren i saa stor Udstrækning, som det nu er Tilfældet, er den, der foretager Afhøringen. Jeg ved vel, at hvis vi skal komme bort fra dette, vil det kræve, at Anklagemyndigheden, Politimesteren, oftere er til Stede i Rettens Møder, men jeg ser ikke bedre, end at det vilde være heldigt at komme over til en saadan Ordning, selv om den maatte medføre nogen forøget Udgift. Princippet er her, synes jeg, af saa stor Værdi, at man skal være meget varsom med at pille for meget ved det.

Jeg beklager Bestemmelsen om, at Tilkaldelsen af sø- og handelskyndige ved Behandlingen af Sager i Landsretterne nu gøres fakultativ, medens den tidligere var foreslaaet obligatorisk. Det er muligt,

at det ikke i Øjeblikket vil have stor praktisk Betydning, men jeg ser i Bestemmelsen om, at sø- og handelskyndige skal tilkaldes, noget godt, jeg ser i Bestemmelser af den Art en Bestræbelse for at komme videre i Retning af Tilvejebringelse af tekniske Domstole, hvad jeg maa tillægge meget stor Betydning. Derfor vilde jeg foretrække, at man paa dette Omraade blev ved det tidligere Forslags Ordlyd.

Af de særlige Bestemmelser ønsker jeg blot at sige et Par Ord om det Forslag, der gaar ud paa, at det skal være Retspræsidenterne, der kan give en Dommer Paalæg om at rense sig for ærerørige Beskyldninger. Jeg har den Opfattelse, at det vilde være bedre, om denne Ret blev hos Justitsministeren. Jeg frygter for, at hvis man gaar den nu foreslaaede Vej, vil man i for høj Grad række Haand til Udviklingen af en Lavsaand indenfor Dommernes Kreds, og jeg vilde beklage, om noget saadant skulde blive Tilfældet. Jeg mener, det er rigtigst, at den ansvarlige Justitsminister er den, der i saa Henseende maa træffe Afgørelsen. Justitsministeren kan til enhver Tid faa sine Handlinger gjort til Genstand for Kritik i Rigsdagen, og det forekommer mig, at Offentligheden er bedst tjent med, at Ansvaret hviler netop hos Justitsministeren, hvis Afgørelse straks indankes for Lovgivningsmagten, for Offentlighedens Domstol.

Bestemmelserne om Offentlighed er jeg nogenlunde tilfreds med. Jeg kunde føje yderligere Bemærkninger til det, der blev fremført for et Øjeblik siden, men skal afholde mig derfra. Jeg sagde ved Sagens Behandling i Fjor, at jeg i Øjeblikket ikke var aldeles sikker paa, at det, der da forelaa, var det, der maatte være det rette. Imidlertid har jeg ved nærmere Overvejelse ikke kunnet finde noget, der kunde erstatte det paa en efter min egen Mening heldig Maade, og jeg er derfor tilbøjelig til at acceptere de Bestemmelser, der herom er foreslaaet. Jeg ved meget vel, at man skal være saare varsom overfor Offentlighedsprincippet, men det kan paa den anden Side ikke nægtes, at der undertiden i Pressen fremkommer lidet tiltalende Oplysninger, Oplysninger, som ikke tjener noget heldigt eller sundt Formaal, men egentlig kun er Spekulation i tarvelig Nysgerrighed. Den ærede foregaaende Taler nævnte et Tilfælde, hvor det drejede sig om en *Sagsøgt*. Jeg lagde for nylig Mærke til, hvorledes et *Vidne* blev behandlet i en Del af Hovedstadens Presse. Det var en ung Kvinde, som blev indkaldt i en pinlig Sag og maatte afgive Forklaring; det drejede